

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PB1401

[Total No. of Pages : 4

[6224]-626

T.Y.B.Com.

366 (i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - III
(2019 Pattern) (Semester - VI) (Paper - III)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks. (Attempt any 5 out of 6) : [5]

- i) The Minimum wages of labor are regulated by _____ act.
(Industrial Disputes Act, Payment of Wages Act, Minimum Wages Act, Payment of Bonus Act)
- ii) Minimum support prices are determined by _____
(CACP, FPO, NABARD, RRB)
- iii) The trade union act deals with _____
(Farmers Organizations, Trade Unions, Bankers association, Teachers organizations)
- iv) The First five-year plan was implemented during _____ to _____
(1955-1960, 1965 to 1970, 1951 to 1955, 1975 to 1985)
- v) The difference in the development of various industrial regions is called _____.
(Social Imbalance, Industrial Imbalance, Agricultural Imbalance, Market Imbalance)
- vi) In 1947 _____ act was passed.
(Industrial dispute act, Payment of wages act, Minimum wages act, Payment of Bonus act)

P.T.O.

B) Match the following: [5]

i) National Green Tribunal Act	a) Five-year plan
ii) Planning Commission	b) Measure on regional Imbalance
iii) Opening of new industries at rural areas	c) Development of Agriculture
iv) Main objective of First Five-year plan	d) CACP
v) Agricultural Cost Determination	e) 2010

Q2) Write a Short Note (Any Two out of 4) : [10]

- a) Need of Agricultural Policies
- b) Minimum Support Price
- c) Regional Industrial Imbalance
- d) Industrial Legislations

Q3) a) Explain the need for agricultural price policy [8]

b) Describe the need of Minimum support price [7]

Q4) a) Explain the causes of Regional Industrial Imbalance [8]

b) Write a detail note on Commission for Agricultural Cost and Price [7]

Total No. of Questions : 4]

PB1401

[6224]-626

T.Y.B.Com.

366 (i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - III
(2019 Pattern) (Semester - VI) (Paper - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)

[5]

- i) मजुरांच्या किमान वेतनाची निश्चिती ..... मार्फत केली जाते.
(औद्योगिक संघर्ष निवारण कायदा, वेतन अदायगी कायदा, किमान वेतन कायदा, बोनस अदायगी कायदा)
- ii) किमान आधारभूत किमती ..... द्वारे निर्धारित केल्या जातात.
(CACP, FPO, NABARD, RRB)
- iii) कामगार संघटना कायदा ..... संबंधित आहे.
(शेतकरी संघटना, कामगार संघटना, बँक संघटना, शिक्षक संघटना)
- iv) पहिली पंचवार्षिक योजना ..... या याकाळात राबविण्यात आली.
(1955-1960, 1965-1970, 1951-1955, 1975-1985)
- v) विविध औद्योगिक क्षेत्रांच्या विकासातील फरकास ..... असे म्हणतात.
(सामाजिक असमतोल, औद्योगिक असमतोल, कृषी असमतोल, बाजार असमतोल)
- vi) 1947 मध्ये ..... कायदा संमत करण्यात आला.
(औद्योगिक विविध निवारण कायदा, वेतन अदायगी कायदा, किमान वेतन कायदा, बोनस अदायगी कायदा)

ब) योग्य जोड्या लावा.

[5]

i) राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण कायदा	अ) पंचवार्षिक योजना
ii) नियोजन आयोग	ब) प्रादेशिक असमतोलावरील उपाय
iii) ग्रामीण भागामध्ये नवीन उद्योगांचा विकास	क) कृषी विकास
iv) पहिल्या पंचवार्षिक योजनेचे उद्दिष्ट	ड) CACP
v) कृषी खर्च आयोग	इ) 2010

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[10]

- अ) कृषी धोरणांची गरज
- ब) किमान आधारभूत किंमत
- क) प्रादेशिक औद्योगिक असमतोल
- ड) औद्योगिक कायदे प्रणाली

प्र.3) अ) कृषी किंमत धोरणांची आवश्यकता स्पष्ट करा.

[8]

ब) किमान आधारभूत किंमत धोरणाची गरज विशद करा.

[7]

प्र.4) अ) प्रादेशिक औद्योगिक असमतोलाची कारणे स्पष्ट करा.

[8]

ब) कृषी खर्च आणि किंमत आयोग यावर सविस्तर टीप लिहा.

[7]

